

Sag C-267/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

28. marts 2019

Forelæggende ret:

Trgovački sud u Zagrebu (Kroatien)

Afgørelse af:

20. marts 2019

Sagsøger:

PARKING d.o.o.

Sagsøgt:

SAWAL d.o.o.

[UDELADES]

Den Europæiske Unions Domstol

[UDELADES]

Angående:

Anmodning om præjudiciel afgørelse og anmodning om fortolkning af Domstolens domme af 9. marts 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), og Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), i sagen indbragt for den forelæggende ret, registreret under nr. Povrv-1614/18.

Indledningsvis anmoder denne ret om beskyttelse af rekvirentens og rekviritus' persondata i egenskab af parter i hovedsagen.

Rettens anmodning:

I henhold til artikel 19, stk. 3, litra b), i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde forelægger Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb, Kroatien) som national ret, ved dommer Mislav Kolakušić, en anmodning om præjudiciel afgørelse med henblik

på en fortolkning og ensartet anvendelse af EU-retten samt en anmodning om fortolkning af Domstolens domme i sag C-484/15 og C-551/15 i forbindelse med sag Povrv-1614/18, som er blevet indbragt for Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb) (bilag 1).

I dom af 9. marts 2017, sag C-551/15, fastslog Domstolen, at »forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at notarer, der i Kroatien handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, ikke er omfattet af begrebet »ret« i nævnte forordnings forstand«.

Selv om Domstolens standpunkt er klart og utvetydigt med hensyn til, at notarer i Kroatien ikke er bemyndigede til at udstede en fuldbyrdsordre på grundlag af et autentisk dokument, fortsætter denne praksis, som er i strid med forordning nr. 1215/2012. Efter Domstolens afgørelse af 9. marts 2017 har notarer udstedt over en million fuldbyrdsordrer.

Republikken Kroatien har siden juli 2013 været fuldgældigt medlem af Den Europæiske Union, hvis institutioner garanterer lighed for loven for alle borgere og juridiske personer i alle medlemsstaterne.

Republikken Kroatiens domstole fortolker Domstolens afgørelse i sag C-551/15 forskelligt, og størstedelen af dem er af den opfattelse, at den alene vedrører tvangsfuldbyrdsprocedurer, der føres af notarer, hvori rekvisitus er en fysisk person, som er statsborger i en anden EU-medlemsstat. **[Org. s. 2]**

I sag Povrv-1434/18, Povrv-3326/17 og Povrv-3380/18 har Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb) f.eks. opretholdt virkningerne af betalingspåkrav, som er fastsat i ordrer udstedt af notarer over for udenlandske juridiske personer.

I sag Povrv-113/18 afviste Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb) derimod en anmodning om fuldbyrdelse, der var indgivet til en notar, og ophævede en fuldbyrdsordre udstedt af en notar på grundlag af et autentisk dokument.

Den forelæggende ret anerkender ikke de kroatiske retters stillingtagen og afgørelser, som medfører en forskel i anvendelsen af lovgivningen og af forordning nr. 1215/2012 mellem på den ene side borgere og juridiske personer i Republikken Kroatien og på den anden side borgere og juridiske personer i andre EU-medlemsstater, hvilket udgør forskelsbehandling.

Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb) forelægger følgelig, som national ret, Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af EU-retten i alle medlemsstaterne samt overholdelsen af ligebehandlingsprincippet og princippet om lighed for loven for borgere og juridiske personer i forbindelse med anvendelsen af EU-retten i sag Povrv-1614/18, som er indbragt for denne ret.

Henset til denne forskellige anvendelse af Domstolens afgørelser er det hensigtsmæssigt at forelægge denne anmodning med henblik på at fastslå, om fysiske og juridiske personer i Kroatien som EU-borgere er ligestillede med fysiske og juridiske personer i andre EU-medlemsstater, og om udenlandske juridiske personer er ligestillede med udenlandske fysiske personer hvad angår anvendelsen af EU-retten på Republikken Kroatiens område.

Den forelæggende ret anmoder Domstolen om at forene den foreliggende sag og den præjudicielle anmodning fremsat af Općinski sud u Novom Zagrebu (byretten i Novi Zagreb, Kroatien), registreret under nr. C-657/18, samt den præjudicielle anmodning fremsat af den forelæggende ret den 11. marts 2019 og at behandle disse sager samlet.

I overensstemmelse med artikel 94 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og med anbefalingerne til de nationale retter vedrørende forelæggelse af præjudicielle spørgsmål begrundet den forelæggende ret, Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb), sin anmodning således:

I. Kortfattet fremstilling af tvistens genstand og de relevante faktiske omstændigheder, således som de er fastslået af den forelæggende ret, i sagen registreret under nr. Povrv-1614/18

Hovedsagens parter er PARKING d.o.o., Kroatien, [UDELADES], rekvirent, og SAWAL d.o.o., Slovenien [UDELADES], rekviritus. Den 25. april 2016 blev der indledt en tvangsfuldbyrdsprocedure på baggrund af en anmodning om fuldbyrdelse på grundlag af et autentisk dokument, og den 23. maj 2016 udstedte notar [UDELADES], Kroatien, en fuldbyrdsordre på grundlag af et autentisk dokument, hvorved denne pålægger rekviritus inden for en frist på otte dage at betale det krav, som var rejst i anmodningen om fuldbyrdelse, der beløber sig til 100 kuna, med tillæg af morarenter efter loven, samt sagsomkostningerne på 1 741,25 kuna. Kravet på 100 kuna er baseret på en udskrift af regnskaber revideret i overensstemmelse med [UDELADES], det autentiske dokument, og vedrører et krav om betaling af en afgift i henhold til Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (lov om kroatisk radio og tv). Betalingskravet blev udstedt til den sagsøgte samtidig med fuldbyrdsordren, den 9. februar 2017. Rekviritus rejste inden for fristen indsigelse mod ordren med anfægtelse af grundlaget for kravet samt beløbet og gjorde bl.a. gældende, at en kroatisk notar ikke er og ikke kan være en kompetent retslig myndighed.

I henhold til Domstolens domme i sag C-484/15 og C-551/15 kan en notar i Kroatien, der handler inden for rammerne af tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, ikke anses for en ret som omhandlet i forordningen om et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument eller med henblik på anvendelsen af forordningen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Desuden bemærkede Domstolen i disse domme, at overholdelsen af princippet om EU-

medlemsstaternes gensidige tillid til hinandens retspleje inden for samarbejdet på det civil- og handelsretlige område kræver, at de afgørelser truffet af en medlemsstats myndigheder, som begæres fuldbyrdet i en anden medlemsstat, er blevet afsagt i forbindelse med en retssag, der giver garantier med hensyn til uafhængighed og upartiskhed samt overholdelse af kontradiktionsprincippet. Den procedure, der går forud for udstedelsen af en fuldbyrdelsesordre, er således ikke kontradiktorisk, og denne afgørelse er ikke truffet af en retslig myndighed, men af en notar [**org. s. 3**] der, som anført ovenfor, ikke kan anses for en ret. På grundlag af disse betragtninger kan det konkluderes, at den nævnte ordre er udstedt af en absolut inkompetent myndighed, og at reglerne om absolut inkompetence følgelig finder anvendelse. Denne ret kan derfor ikke acceptere retsakter, der er vedtaget af en absolut inkompetent myndighed, hvorfor det ikke er muligt at fortsætte den indsigelsesprocedure, der er indledt mod fuldbyrdelsesordren. Det, som »ab initio« er ugyldigt, kan således ikke blive gyldigt og heller ikke godkendes under proceduren, da dette ville være i strid med princippet om processuel ligestilling.

II. De nationale bestemmelser, der finder anvendelse på sagen, og den relevante nationale retspraksis

Den omtvistede bestemmelse er artikel 1 i Ovršni zakon (den kroatiske tvangsfuldbyrdelseslov, herefter »OZ«) (offentliggjort i Narodne novine nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 og 73/17), den nationale lov, der bemyndiger notarer til at foretage inddrivelse af krav på grundlag af et »autentisk dokument« med udstedelsen af en fuldbyrdelsesordre, som tvangsfuldbyrdelsesdokument, uden rekvisitus' udtrykkelige samtykke. Eftersom det omtvistede spørgsmål drejer sig om notarers kompetence i den foreliggende sag af civilretlig karakter, har retten ikke foretaget en realitetsbehandling af sagen.

Retten i første instans har anset betragtningerne og fortolkningen i Domstolens domme af 9. marts 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), og Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), for også at have betydning i national ret og har anvendt denne praksis og fortolkning fra Domstolen i sag Povrv-1614/18.

Retspraksis:

I sag Povrv-57/18 (bilag 2) afviste Općinski sud u Novom Zagrebu (byretten i Novi Zagreb) en anmodning om fuldbyrdelse og ophævede en fuldbyrdelsesordre udstedt af en notar, idet den henviste til Domstolens dom i sag C-551/15 med denne begrundelse: »[...] den procedure, der går forud for udstedelsen af en fuldbyrdelsesordre, er således ikke kontradiktorisk, og denne afgørelse er ikke truffet af en retslig myndighed, men af en notar, der, som anført ovenfor, ikke kan anses for en ret. På grundlag af disse betragtninger kan det konkluderes, at den nævnte ordre er udstedt af en absolut inkompetent myndighed, og at reglerne om absolut inkompetence følgelig finder anvendelse. Den forelæggende ret kan derfor ikke acceptere retsakter, der er vedtaget af en absolut inkompetent myndighed, hvorfor det ikke er muligt at fortsætte den indsigelsesprocedure, der er indledt

mod fuldbyrdelsesordren. Det, som »ab initio« er ugyldigt, kan således ikke blive gyldigt og heller ikke godkendes under proceduren, da dette ville være i strid med princippet om processuel ligestilling«.

Ved kendelse nr. Gž Ovr-645/2018 (bilag 3) ophævede Županijski sud u Puli (distriktsdomstolen i Pula, Kroatien) afgørelse Povrv-57/18 med følgende begrundelser: »[...] førsteinstansrettens standpunkt med hensyn til notarers inkompetence i sager om udstedelse af en fuldbyrdelsesordre på grundlag af et autentisk dokument er fejlagtigt, eftersom deres kompetence er fastlagt ved bestemmelserne i afsnit 23 i OZ (Narodne novine nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 og 73/17), og notaren har således handlet lovligt, idet han i overensstemmelse med bestemmelserne i OZ' artikel 282, efter rekvisitus' indsigelse mod den fuldbyrdelsesordre, som han udstedte på grundlag af et autentisk dokument, fremsendte sagen til retten i første instans, for at denne som kompetent ret kan træffe afgørelse med hensyn til indsigelsesproceduren. På dette stadium i proceduren vedrørende en sag, hvor rekvisitus har sin registrerede bopæl i Republikken Kroatien på det område, der henhører under førsteinstansrettens kompetence, skulle denne ret i henhold til OZ' artikel 282, stk. 3, have taget stilling til rekvisitus' indsigelse under anvendelse af OZ' artikel 57 og 58 og truffet en afgørelse i overensstemmelse med disse bestemmelser. Eftersom den, ved en fejlagtig anvendelse af artikel 16 ZPP (Zakon o parničnom potupku (den civile retsplejelov)), afviste anmodningen om fuldbyrdelse og ophævede fuldbyrdelsesordren på grundlag af et autentisk dokument i sin helhed på grund af notarens absolutte inkompetence, har den tilsidesat væsentlige formforskrifter, idet denne tilsidesættelse er defineret i bestemmelserne i artikel 354, stk. 1, og følger af denne fejlagtige anvendelse af ZPP's artikel 16 og OZ' artikel 21, stk. 1, og er blevet påberåbt i en appel [...]«.

Ifølge Županijski sud u Puli (distriktsdomstolen i Pula) kan virkningerne af den del af notarens fuldbyrdelsesordre, hvorved rekvisitus pålægges at gennemføre den pågældende betaling, opretholdes. **[Org. s. 4]**

I øvrigt har Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb) i sag Povrv-1434/18, Povrv-3326/17 og Povrv-3380/18 (bilag 4) opretholdt virkningerne af betalingspåkrav, som er fastsat i fuldbyrdelsesordrer udstedt af notarer mod debitorer, der er udenlandske juridiske personer.

I sag Povrv-113/18 (bilag 5) afviste Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb) derimod en anmodning om fuldbyrdelse rettet til en notar og ophævede en fuldbyrdelsesordre udstedt af en notar på grundlag af et autentisk dokument samt henviste i denne forbindelse til Domstolens dom i sag C-551/15 med følgende begrundelse: »[...] den procedure, der går forud for udstedelsen af en fuldbyrdelsesordre, er således ikke kontradiktorisk, og denne afgørelse er ikke truffet af en retslig myndighed, men af en notar, der, som anført ovenfor, ikke kan anses for en ret. På grundlag af disse betragtninger kan det konkluderes, at den nævnte ordre er udstedt af en absolut inkompetent myndighed, og at reglerne om absolut inkompetence følgelig finder anvendelse. Denne ret kan derfor ikke

acceptere retsakter, der er vedtaget af en absolut inkompetent myndighed, hvorfor det ikke er muligt at fortsætte den indsigelsesprocedure, der er indledt mod fuldbyrdelsesordren. Det, som »ab initio« er ugyldigt, kan således ikke blive gyldigt og heller ikke godkendes under proceduren, da dette ville være i strid med princippet om processuel ligestilling«.

Disse afgørelser fra nationale retter er udtryk for forskellige retlige opfattelser med hensyn til notarers kompetence til at udstede tvangsfuldbyrdelsesdokumenter.

III Fremstilling af grundene til, at den forelæggende ret finder, at der er tvivl om fortolkningen eller gyldigheden af visse EU-retlige bestemmelser, samt af sammenhængen mellem disse bestemmelser og den nationale lovgivning, som finder anvendelse på tvisten i hovedsagen

Anmodningen om præjudiciel afgørelse tager sigte på at sikre en ensartet anvendelse af EU-retten i alle medlemsstaterne samt overholdelsen af ligebehandlingsprincippet og princippet om lighed for loven for borgerne i forbindelse med anvendelsen af EU-retten samt at harmonisere de nationale retters praksis i anvendelsen af gældende EU-ret.

Artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder bestemmer, at enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig tid for en ved lov oprettet uafhængig og upartisk domstol. Denne konventions artikel 14 sikrer et forbud mod diskriminering og bestemmer, at nydelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold. Artikel 18 TEUF bestemmer, at al forskelsbehandling, der udøves på grundlag af nationalitet, er forbudt inden for traktaternes anvendelsesområde og med forbehold af disses særlige bestemmelser. Det er denne rets opfattelse, at kroatiske statsborgere og juridiske personer forskelsbehandles i forhold til statsborgere og juridiske personer fra andre EU-medlemsstater, hvilket fremgår af Domstolens anførte domme af 9. marts 2017, *Zulfikarpašić* (C-484/15, EU:C:2017:199), og *Pula Parking* (C-51/15, EU:C:2017:193). I henhold til de nævnte domme vil tvangsfuldbyrdelsesdokumenterne ikke blive anerkendt i de øvrige EU-medlemsstater som omhandlet i forordningen om et europæisk tvangsfuldbyrdelsesdokument og forordningen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Den nationale lovgivning bemyndiger således notarer til at udstede tvangsfuldbyrdelsesdokumenter, der ikke anerkendes som sådan eller som retsafgørelser i de øvrige EU-medlemsstater. Det fremgår tydeligt af disse dommes begrundelse, at proceduren for en notar ikke giver nogen garanti for uafhængighed og upartiskhed og ikke er kontradiktorisk. Denne situation medfører ulige behandling af kroatiske fysiske og juridiske personer i forhold til

fysiske og juridiske personer fra andre EU-medlemsstater samt ulige behandling af udenlandske fysiske og juridiske personer i en sådan grad, at det udgør forskelsbehandling. Den omstændighed, at proceduren ikke er kontradiktorisk, medfører ulige behandling af parterne og tilsidesætter således den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved EMRK. [Org. s. 5]

Selskabsretten kræver en harmonisering i EU-regi af de europæiske regler på området med henblik på at styrke retssikkerheden og for at fremme økonomisk aktivitet og investeringer, jf. tiltrædelsestraktaten og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Fortolkningen, som er i strid med princippet om lighed for selskaber, forfordeler de nationale selskaber i forhold til selskaber fra andre EU-medlemsstater, hvilket er i strid med Unionens grundlæggende principper.

De præjudicielle spørgsmål lyder:

1. Er en bestemmelse i national ret, nærmere bestemt artikel 1 i Ovršni zakon (offentliggjort i Narodne novine nr. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 og 73/17), der bemyndiger notarer til at foretage inddrivelse af krav på grundlag af et autentisk dokument ved at udstede en fuldbyrdelsesordre, som tvangsfuldbyrdelsesdokument, uden udtrykkeligt samtykke fra debitor, der er en juridisk person etableret i Republikken Kroatien, i overensstemmelse med EMRK's artikel 6, stk. 1, og artikel 18 TEUF, henset til Domstolens dom i sag C-484/15 og i sag C-551/15?

2. Kan den fortolkning, som Domstolen gav i sine domme af 9. marts 2017, Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199), og Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), anvendes på sag Povrv-1614/2018, som der er redegjort for ovenfor, som er indbragt for den forelæggende ret, og skal, nærmere bestemt, forordning nr. 1215/2012 fortolkes således, at notarer i Kroatien, der handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdelsesprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, hvor rekvisitus er en juridisk person, der er etableret i andre EU-medlemsstater, ikke er omfattet af begrebet »ret« i denne forordnings forstand?

[UDELADES]

[UDELADES] [postadresse og e-mail]

Bilag:

- 1) Dokumentation vedrørende hovedsagen, Povrv-1614/18, nr. 1-20
- 2) Retspraksis fra Općinski sud u Novom Zagrebu (byretten i Novi Zagreb), sag Povrv-57/18, nr. 21 og 22
- 3) Retspraksis fra Županijski sud u Puli (distriktsretten i Pula), sag Gž Ovr-645/18, nr. 23 og 24

- 4) Retspraksis fra Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb), sag Povrv-1434/18, Povrv-3326/17 og Povrv-3380/18, nr. 24-29
- 5) Retspraksis fra Trgovački sud u Zagrebu (handelsretten i Zagreb), sag Povrv-113/18, nr. 30 og 31.

ARBEJDS
DOKUMENT